

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 61.897/1/V
van 31 augustus 2017

avis 61.897/1/V
du 31 août 2017

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'tot wijziging van het
koninklijk besluit van
28 december 1971 tot
vaststelling van de bijzondere
regelen inzake toepassing van
de arbeidsongevallenwet van
10 april 1971 op de zeelieden'

un projet d'arrêté royal
'modifiant l'arrêté royal du
28 décembre 1971 fixant les
règles spéciales d'application
aux gens de mer de la loi du
10 avril 1971 sur les accidents
du travail'

Op 17 juli 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Sociale Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 31 augustus 2017,^(*) een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 28 december 1971 tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 op de zeelieden'.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 24 augustus 2017. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Peter SOURBRON, staatsraden, Marc RIGAUX, assessor, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Joke GORIS, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wouter PAS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 31 augustus 2017.

*

Le 17 juillet 2017, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Ministre des Affaires sociales à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit jusqu'au 31 août 2017,^(**) sur un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 28 décembre 1971 fixant les règles spéciales d'application aux gens de mer de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail'.

Le projet a été examiné par la première chambre des vacations le 24 août 2017. La chambre était composée de Wilfried VAN VAERENBERGH, conseiller d'État, président, Jeroen VAN NIEUWENHOVE et Peter SOURBRON, conseillers d'État, Marc RIGAUX, assesseur, et Astrid TRUYENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Joke GORIS, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wouter PAS, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 31 août 2017.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

^(**) Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juillet au 31 juillet ou lorsqu'il expire entre le 15 juillet et le 15 août.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot het wijzigen van het koninklijk besluit van 28 december 1971 ‘tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 op de zeelieden’.

Artikel 1 vervangt het tweede lid van artikel 6 van het genoemde koninklijk besluit van 28 december 1971 teneinde dat tweede lid in overeenstemming te brengen met de laatste wijzigingen inzake staatssteun, zoals opgenomen in de Communautaire richtsnoeren van 17 januari 2004 ‘betreffende staatssteun voor het zeevervoer’.

Artikel 2 van het ontwerp strekt tot de aanpassing van de Franse tekst teneinde deze in overeenstemming te brengen met de Nederlandse tekst.

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit vindt rechtsgrond in artikel 81, tweede lid, van de Arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, naar luid waarvan de Koning “het bedrag [bepaalt] van de premies die de reders aan het Fonds verschuldigd zijn, alsmede de grondslag waarop die premies worden berekend en de wijze waarop zij worden geïnd.”

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In het eerste lid van de aanhef van het ontwerp schrijve men “artikel 81, tweede lid” in plaats van “artikel 81”.

Artikel 1

5. In de inleidende zin van artikel 1 van het ontwerp moet ook melding worden gemaakt van het wijzigende koninklijk besluit van 20 december 1993.

6. Met betrekking tot de werknemers en activiteiten waarvoor de premie van toepassing is, verwijst het ontworpen artikel 6 op algemene wijze naar “Richtsnoer nr. C 2004/43 van 17 januari 2004 van de Europese Commissie betreffende staatssteun voor het zeevervoer”. De vraag rijst of zulks niet problematisch is vanuit het oogpunt van de rechtszekerheid. Hierover om nadere toelichting gevraagd, heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“Er werden 3 besluiten van de Vlaamse Regering en twee koninklijke besluiten genomen om de vrijstelling van werkgevers- en werknemersbijdragen voor de sectoren van de baggeraars, koopvaardij en zeesleepvaart te behouden in overeenstemming met de genoemde Richtsnoeren van 17 januari 2004 van de Europese Commissie betreffende staatssteun voor het zeevervoer. Er werd geoordeeld dat een verwijzing naar al deze wetgevende initiatieven de leesbaarheid van de tekst niet ten goede zou komen. Bovendien zou de vermelding van al deze wetgeving tot gevolg hebben dat er veel kans is dat er regelmatig wijzigingen optreden in de vermelde wetgeving die een aanpassing van het art. 6 met zich zouden meebrengen.

Een verwijzing naar de bedoelde categorieën of activiteiten werd niet overwogen, gelet op de complexiteit en de uitgebreidheid van de materie.

De vermindering van de werknemers- en werkgeversbijdragen voor de betrokken sectoren wordt toegelicht in een document ‘Onderrichtingen aan de rederijen’ dat terug te vinden is op de website van de HVKZ: <http://www.cspm.fgov.be/nl/reders/sociale-bijdragen>.

De vermindering van de werkgeversbijdragen wordt toegelicht op p. 17 van dit document [...]. Het is duidelijk dat het niet eenvoudig is om dit volledig te verwerken in de tekst van het ontwerp van het KB. Bovendien stelt hier ook het probleem dat elke wijziging in deze materie noopt tot een aanpassing van het betrokken art. 6. Daarnaast zou dan ook nog de vermindering van de werknemersbijdragen moeten toegelicht worden.

Men mag ervan uitgaan dat er geen probleem van rechtsonzekerheid wordt gecreëerd. Volgens een recente studie uitgevoerd in het kader van de integratie van de HVKZ in de RSZ vanaf 1/1/2018 zijn er 28 betrokken rederijen [...]. Uit de studie blijkt dat 4 van deze rederijen in 2016 geen activiteiten hebben uitgevoerd met personeel waarvoor een werkgevers- of werknemersbijdrage of een arbeidsongevallenpremie diende betaald te worden. Vermoedelijk betreffen het dus een 24-tal betrokken rederijen. In 2016 waren er maar 8 rederijen die voor bepaalde of al hun activiteiten niet konden genieten van een vermindering van de werkgevers- of werknemersbijdragen. Aangezien de HVKZ zowel instaat voor de inning van de sociale zekerheidsbijdragen als voor de arbeidsongevallenpremie en de categorieën identiek zijn, zal het voor de betrokken rederijen zonder meer duidelijk zijn welke categorieën van werknemers of activiteiten bedoeld zijn.”

De Raad van State, afdeling Wetgeving, kan zich bij deze zienswijze aansluiten.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de modifier l'arrêté royal du 28 décembre 1971 'fixant les règles spéciales d'application aux gens de mer de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail'.

L'article 1er remplace l'alinéa 2 de l'article 6 de l'arrêté royal du 28 décembre 1971, précité, afin d'accorder cet alinéa avec les dernières modifications en matière d'aide d'État, inscrites dans les Orientations communautaires du 17 janvier 2004 'sur les aides d'État au transport maritime'.

L'article 2 du projet vise à adapter le texte français afin de l'aligner sur le texte néerlandais.

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis trouve un fondement juridique dans l'article 81, alinéa 2, de la loi du 10 avril 1971 'sur les accidents du travail', selon lequel « [l]e Roi détermine le taux des primes dont les armateurs sont redevables au Fonds ainsi que leur base de calcul et leurs modalités de perception ».

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

4. Dans le premier alinéa du préambule du projet, on écrira « l'article 81, alinéa 2 » au lieu de « l'article 81 ».

Article 1er

5. Dans la phrase liminaire de l'article 1er du projet, il convient de mentionner également l'arrêté royal modificatif du 20 décembre 1993.

6. En ce qui concerne les travailleurs et les activités pour lesquels la prime est d'application, l'article 6, en projet, fait référence, d'une manière générale à « l'Orientation n° C 2004/43 du 17 janvier 2004 de la Commission européenne sur les aides d'État au transport maritime ». La question se pose de savoir si ce procédé n'est pas problématique au regard de la sécurité juridique. Invité à fournir des précisions sur ce point, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Er werden 3 besluiten van de Vlaamse Regering en twee koninklijke besluiten genomen om de vrijstelling van werkgevers- en werknemersbijdragen voor de sectoren van de baggeraars, koopvaardij en zeesleepvaart te behouden in overeenstemming met de genoemde Richtsnoeren van 17 januari 2004 van de Europese Commissie betreffende

staatssteun voor het zeevervoer. Er werd geoordeeld dat een verwijzing naar al deze wetgevende initiatieven de leesbaarheid van de tekst niet ten goede zou komen. Bovendien zou de vermelding van al deze wetgeving tot gevolg hebben dat er veel kans is dat er regelmatig wijzigingen optreden in de vermelde wetgeving die een aanpassing van het art. 6 met zich zouden meebrengen.

Een verwijzing naar de bedoelde categorieën of activiteiten werd niet overwogen, gelet op de complexiteit en de uitgebreidheid van de materie.

De vermindering van de werknemers- en werkgeversbijdragen voor de betrokken sectoren wordt toegelicht in een document 'Onderrichtingen aan de rederijen' dat terug te vinden is op de website van de HVKZ: <http://www.cspm.fgov.be/nl/reders/sociale-bijdragen>.

De vermindering van de werkgeversbijdragen wordt toegelicht op p. 17 van dit document [...]. Het is duidelijk dat het niet eenvoudig is om dit volledig te verwerken in de tekst van het ontwerp van het KB. Bovendien stelt hier ook het probleem dat elke wijziging in deze materie noopt tot een aanpassing van het betrokken art. 6. Daarnaast zou dan ook nog de vermindering van de werknemersbijdragen moeten toegelicht worden.

Men mag ervan uitgaan dat er geen probleem van rechtsonzekerheid wordt gecreëerd. Volgens een recente studie uitgevoerd in het kader van de integratie van de HVKZ in de RSZ vanaf 1/1/2018 zijn er 28 betrokken rederijen [...]. Uit de studie blijkt dat 4 van deze rederijen in 2016 geen activiteiten hebben uitgevoerd met personeel waarvoor een werkgevers- of werknemersbijdrage of een arbeidsongevallenpremie diende betaald te worden. Vermoedelijk betreffen het dus een 24-tal betrokken rederijen. In 2016 waren er maar 8 rederijen die voor bepaalde of al hun activiteiten niet konden genieten van een vermindering van de werkgevers- of werknemersbijdragen. Aangezien de HVKZ zowel instaat voor de inning van de sociale zekerheidsbijdragen als voor de arbeidsongevallenpremie en de categorieën identiek zijn, zal het voor de betrokken rederijen zonder meer duidelijk zijn welke categorieën van werknemers of activiteiten bedoeld zijn ».

Le Conseil d'État peut se rallier à ce point de vue.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Wilfried VAN VAERENBERGH